

Câu 1. (3,0 điểm)

Đọc kĩ ngữ liệu sau để trả lời các câu hỏi :

“Nghệ thuật không đứng ngoài tró vẽ cho ta đường đi, nghệ thuật vào đốt lửa trong lòng chúng ta, khiến chúng ta tự phải bước lên đường ấy. Bắt rẽ ở cuộc đời hằng ngày của con người, văn nghệ lại tạo được sự sống cho tâm hồn người. Nghệ thuật mở rộng khả năng của tâm hồn, làm cho con người vui buồn nhiều hơn, yêu thương và căm hờn được nhiều hơn, tai mắt biết nhìn, biết nghe thêm tết nhị, sống được nhiều hơn. Nghệ thuật giải phóng được cho con người khỏi những biên giới của chính mình, nghệ thuật xây dựng con người, hay nói cho đúng hơn, làm cho con người tự xây dựng được. Trên nền tảng cuộc sống của xã hội, nghệ thuật xây dựng đời sống tâm hồn cho xã hội.”

(Nguyễn Đình Thi, *Tiếng nói của văn nghệ*, dẫn theo *Ngữ văn 9*, tập 2, trang 15)

1.1. (0,75 điểm)

Từ ngữ liệu trên, tìm và ghi lại 01 cụm danh từ, 01 cụm động từ, 01 cụm tính từ.

1.2. (0,5 điểm)

“Trên nền tảng cuộc sống của xã hội, nghệ thuật xây dựng đời sống tâm hồn cho xã hội.”

Phần in đậm trong câu trên được gọi là thành phần gì ?

1.3. (0,75 điểm)

Trong ngữ liệu trên có bao nhiêu câu đơn, bao nhiêu câu ghép ? Tìm và ghi lại 01 ví dụ cho mỗi loại câu.

1.4. (1,0 điểm)

Đoạn ngữ liệu trên được liên kết như thế nào về nội dung, về hình thức ?

Câu 2. (3,0 điểm)

Từ câu chuyện của chú bé Xi-mông trong đoạn trích “Bố của Xi-mông” (G. đơ Mô-pa-xăng), hãy viết đoạn văn ngắn (không quá hai mươi dòng) nêu suy nghĩ của em về giá trị của tình yêu thương trong đời sống con người.

Câu 3. (4,0 điểm)

Trình bày cảm nhận của em về vẻ đẹp của đoạn thơ sau :

(...) “Sông được lúc dèn sàng
Chim bắt đầu vội vã
Có đám mây mùa hạ
Vắt nửa mình sang thu (...)"

(Hữu Thỉnh, *Sang thu*, dẫn theo *Ngữ văn 9*, tập 2, trang 70)

----- Hết -----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giáo viên không giải thích gì thêm.

Đề chính thức

**Môn: NGỮ VĂN
Thời gian làm bài: 90 phút**

HƯỚNG DẪN CHẤM (Gồm 03 trang)

A. Hướng dẫn chung

- Giáo viên cần nắm vững yêu cầu của *Hướng dẫn chấm* để đánh giá tổng quát bài làm của học sinh, tránh cách chấm đếm ý cho điểm.
- Do đặc trưng của bộ môn, giáo viên cần linh hoạt trong việc vận dụng đáp án và thang điểm; chú ý khuyến khích các bài làm có cảm xúc và sáng tạo.
- Tổ trưởng chịu trách nhiệm tổ chức cho giáo viên dạy lớp 9 thảo luận và thống nhất *Hướng dẫn chấm*.

B. Đáp án và thang điểm

Đáp án	Điểm
<u>Câu 1. (3,0 điểm)</u> ♦ Yêu cầu về kỹ năng Trả lời ngắn gọn, trực tiếp; có thể sử dụng các dấu gạch ngang đầu dòng, các kí hiệu theo quy ước chung...	
♦ Yêu cầu về kiến thức <u>1.1. (0,75 điểm)</u> Từ ngữ liệu, tìm và ghi lại 01 cụm danh từ, 01 cụm động từ, 01 cụm tính từ. - Cụm danh từ: <i>lòng chúng ta/ cuộc đời hằng ngày của con người/ sự sống cho tâm hồn người/ khả năng của tâm hồn/ biên giới của chính mình/ nền tảng cuộc sống của xã hội/ đời sống tâm hồn...</i> - Cụm động từ: <i>không đứng ngoài trỏ vẽ/ vào đốt lửa trong/ tự phải bước lên/ bắt rẽ ở/ lại tạo được/ làm cho con người/ giải phóng được cho con người/...</i> - Cụm tính từ: <i>nhiều hơn/ thêm té nhị/ được nhiều hơn/...</i>	0,25 0,25 0,25
<u>1.2. (0,5 điểm)</u> “ <i>Trên nền tảng cuộc sống của xã hội, nghệ thuật xây dựng đời sống tâm hồn cho xã hội.</i> ” Phần in đậm trong câu trên được gọi là thành phần gì ? - Thành phần trạng ngữ	0,5
<u>1.3. (0,75 điểm)</u> Trong ngữ liệu có bao nhiêu câu đơn, bao nhiêu câu ghép ? Tìm và ghi lại 01 ví dụ cho mỗi loại câu. - Câu đơn: 03 câu (<i>Bắt rẽ ở cuộc đời hằng ngày của con người, văn nghệ lại tạo được sự sống cho tâm hồn người. (...) Nghệ thuật mở rộng khả năng của tâm hồn, làm cho con người vui buồn nhiều hơn, yêu thương và căm hờn được nhiều hơn, tai mắt biết nhìn, biết nghe thêm té nhị, sống được nhiều hơn. (...) Trên nền tảng cuộc sống của xã hội, nghệ thuật xây dựng đời sống tâm hồn cho xã hội.</i>) - Câu ghép: 02 câu (<i>Nghệ thuật không đứng ngoài trỏ vẽ cho ta đường đi, nghệ thuật vào đốt lửa trong lòng chúng ta, khiến chúng ta tự phải bước lên đường</i>)	0,75

áy. . .). Nghệ thuật giải phóng được cho con người khỏi những biên giới của chính mình, nghệ thuật xây dựng con người, hay nói cho đúng hơn, làm cho con người tự xây dựng được.)

- * **Ghi chú:** - Xác định đúng số lượng cả hai loại câu: 0,25 điểm;
- Nếu đúng 01 câu/loại: 0,25 điểm.

1.4. (1,0 điểm)

Đoạn ngữ liệu trên được liên kết như thế nào về nội dung, về hình thức ?

+ **Nội dung:** Đoạn văn có liên kết nội dung là liên kết chủ đề (5 câu trong đoạn đều cùng hướng về chủ đề của đoạn là nghệ thuật).

0,5

- Hình thức: Các câu trong đoạn được liên kết với nhau bằng các biện pháp sau:

0,25

+ Phép lặp (Nghệ thuật)

0,25

+ Phép đồng nghĩa (lâm thời) (Nghệ thuật - văn nghệ)

Câu 2. (3,0 điểm)

Tù câu chuyện của chú bé Xi-mông trong đoạn trích “Bố của Xi-mông” (G. đơ Mô-pa-xăng), hãy viết đoạn văn ngắn (không quá hai mươi dòng) nêu suy nghĩ của em về giá trị của tình yêu thương trong đời sống con người.

♦ Yêu cầu về kỹ năng

+ Đoạn văn không xuống dòng, dài không quá hai mươi câu; đáp ứng văn phong nghị luận xã hội.

0,5

+ Đoạn văn có lỗi viết trôi chảy, mạch lạc, hạn chế lỗi diễn đạt, chữ rõ ràng, sạch sẽ.

♦ Yêu cầu về kiến thức (Cho điểm trên cơ sở kết hợp với yêu cầu kỹ năng)

Tù câu chuyện của chú bé Xi-mông trong đoạn trích “Bố của Xi-mông” (G. đơ Mô-pa-xăng), người viết trình bày ý kiến của mình về vấn đề giá trị của *tình yêu thương* trong đời sống con người. Sau đây là một số gợi ý:

0,5

- Chú bé Xi-mông trong đoạn trích “Bố của Xi-mông” luôn khao khát được có bố và được sống trong tình yêu thương đầy đủ của gia đình, của bạn bè...

0,5

- *Tình yêu thương* chính là sự yêu quý, chia sẻ tình cảm thương mến với nhau giữa những người trong gia đình, trong cộng đồng xã hội.

0,5

- *Tình yêu thương* đem đến cho con người niềm vui, niềm hạnh phúc, lòng tin yêu; tiếp thêm sức mạnh để con người có thể vượt qua mọi khó khăn, thử thách trong cuộc sống.

0,5

- *Tình yêu thương* giúp con người biết cảm thông, thấu hiểu, vị tha; để con người có thêm nhiều cơ hội hiểu nhau, sống tốt đẹp, thân ái với nhau hơn.

0,5

- *Tình yêu thương* có thể cảm hóa cái xấu, cái ác; xóa bỏ những ngăn cách, hận thù, làm cho cuộc sống ngày càng tốt đẹp, nhân văn ...

0,5

* **Ghi chú:** Học sinh có thể diễn tả và sắp xếp ý theo nhiều cách nhưng phải nêu mạch lạc các ý cơ bản thì mới đạt điểm tối đa. Học sinh có những ý kiến riêng hợp lý, thuyết phục thì vẫn được chấp nhận.

Câu 3. (4,0 điểm)

Trình bày cảm nhận của em về vẻ đẹp của đoạn thơ sau :

(...) “Sông được lúc đènh dàng

Chim bắt đầu với vã

Có đám mây mùa hạ

Vắt nửa mình sang thu (...)"

(Hữu Thỉnh, Sang thu)

<p>♦ Yêu cầu về kỹ năng</p> <ul style="list-style-type: none"> + Bài có đầy đủ ba phần: Mở bài - Thân bài - Kết bài; có văn phong nghị luận văn học, trình bày cảm nhận về giá trị của một đoạn trích thơ. + Học sinh hiểu và có định hướng giải quyết đúng đắn yêu cầu của đề; phân tích ngữ liệu sát hợp; cảm nhận tinh tế, sâu sắc, thuyết phục. + Văn viết trôi chảy, hạn chế các lỗi diễn đạt, chữ rõ, bài sạch. 	0,5
<p>♦ Yêu cầu về kiến thức (<i>Cho điểm trên cơ sở kết hợp với yêu cầu kỹ năng</i>)</p> <p>Học sinh trình bày cảm nhận về vẻ đẹp của đoạn thơ, thực chất là nêu cảm nhận về giá trị nội dung và nghệ thuật của đoạn thơ. Sau đây là một số gợi ý:</p> <p>1. Nghệ thuật</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thể thơ tự do với nhịp điệu linh hoạt, phù hợp với mạch cảm xúc mênh mang, dàn trải; toàn đoạn không có dấu chấm câu. - Phép tu từ nhân hóa làm hình ảnh thơ sinh động, giàu sức gợi; các hình ảnh thơ vừa thân thuộc, gần gũi vừa đặc sắc, điển hình, giàu tính thẩm mỹ. - Ngôn ngữ thơ mộc mạc, giản dị mà có sức lay động; từ láy tạo hình, tạo âm hưởng và gây ấn tượng sâu sắc... <p>2. Nội dung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cảnh vật, đất trời vào thu được chọn lựa và miêu tả hết sức tinh tế, đặc sắc. - Nhân vật trữ tình ẩn nhung đã thể hiện rõ nét những cảm nhận tinh tế, nhạy cảm bằng mọi giác quan của mình trước những biến chuyển của đất trời sang thu : từ thị giác (<i>sông...dèn dàng, chim...vội vã</i>) đến tri giác, cảm giác (<i>mây...vắt nửa mình...</i>). - Tất cả đều có sức lay động tâm hồn người đọc, truyền vào người đọc tình yêu thiên nhiên, tình yêu cuộc sống và nhất là khơi dậy sự đồng điệu trong cảm nhận thiên nhiên, cảm nhận cuộc sống giữa tác giả và độc giả... 	1,5
<p>* <i>Ghi chú: Học sinh có thể diễn tả và sắp xếp ý theo nhiều cách nhưng phải nêu mạch lạc các ý cơ bản thì mới đạt điểm tối đa. Học sinh có những ý kiến riêng hợp lí, thuyết phục thì vẫn được chấp nhận.</i></p>	0,5
<p>1,0</p>	0,5

----- HẾT -----